

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Dette Lovforslag er i det store og hele bygget paa den Betænkning, som i Februar Maaned d. A. blev afgiven af den af Ministeriet under 11. December 1909 nedsatte Kommission til Overvejelse af mulige Ændringer i Folkeskolens Tilsyn m. m., og paa det Udkast til Lov om Bestemmelser vedrørende Skolevæsenets Styrelse og Tilsyn udenfor Kjøbenhavn m. v., som er udarbejdet af nævnte Kommission, og som findes optaget som Bilag 1. til Kommissionsbetænkningen.

Ikke blot behandler nærværende Forslag de samme Emner, som er taget op til Behandling af Kommissionen i Henhold til det for denne i sin Tid af Ministeriet udfærdigede Kommissorium, og er inddelt i de samme Hovedafsnit som Kommissionens Lovudkast, men de samme Hovedsynspunkter, som har gjort sig gældende indenfor Kommissionen ved dennes Overvejelse af en Reform af Skoletilsynet, og som paa forskellig Maade har givet sig Udtryk i Kommissionsforslaget, har ogsaa været ledende ved Udarbejdelsen af nærværende Lovforslag, omend man paa enkelte Punkter har ment at maatte søge at føre disse fælles Synspunkter ud i Livet paa en noget anden Maade end sket i Kommissionsforslaget.

Det skal kortelig gentages, at disse almindelige Synspunkter for det første er Ønsket om at vække forøget Interesse for Skolen og dens Gerning hos den store Befolkning i Almindelighed og hos Hjemmene eller Forældrene i Særdeleshed ved at give disse Faktorer en mere direkte Indflydelse paa og Indseende med den Gerning, der øves i Skolen. Dernæst det, navnlig fra Lærernes Side, stærkt fremhævede Krav om, at der i Skoletilsynet skaffes større Plads for den egentlige pædagogiske Sagskundskab som raadgivende og vejledende overfor Skolen og Skolemyndighederne, og endelig Erkendelsen af, at det Baand, som i Aarhundreder har været knyttet mellem Kirken og Skolen, ikke bør brydes ved den Reform af Skoletilsynet, som maatte blive foreslaaet.

Med det Maal for Øje at faa Interessen for Skolen i højere Grad vakt hos selve Befolkningen har Kommissionen fore-

slaaet, at den *pædagogiske* Styrelse af en Kommunes Skolevæsen fremtidig i det væsentlige lægges i Hænderne paa en, udelukkende med Skolens Interesse for Øje valgt Skolekommission, af hvis 5 Medlemmer de 4 vælges *direkte* af og blandt den kommunale Vælgerbefolkning, medens Forholdet, som bekendt, nu er det, at Skolekommissionen vælges af Kommunalbestyrelsen, bortset fra Sognepræsten, som baade efter den nugældende Ordning og efter Forslaget er født Medlem af Skolekommissionen. Og dernæst har Kommissionen for at knytte og bevare en nøjere Forbindelse mellem den enkelte Skole og de Skolen søgende Børns Forældre i sit Forslag aabnet disse Adgang til at danne særlige Nævn for de enkelte Skoledistrikter med en vis Tilsynsret overfor Skolen og med Ret til et vist Samarbejde med Skolekommissionen og til at tage Initiativ i Spørgsmaal af Interesse for Skolen.

Den af Kommissionen saaledes foreslaaede betydningsfulde Reform af *det lokale Tilsyn* har Ministeriet fuldt ud kunnet give sin Tilslutning. Naar Kommunalbestyrelsen beholder sin bevillende Myndighed paa alle Skolens Omraader ganske ubeskaaren — selvfølgelig under Forpligtelse for Kommunen til at opfylde de Krav, som Lovgivningen til enhver Tid stiller til Skolevæsenets Ordning — og naar Skolekommissionen, bortset fra det gejstlige Medlem, kommer til at udgaa fra det samme Vælgerkorps som Kommunalbestyrelsen, vil den Omstændighed, at man udvider Skolekommissionernes Myndighedsomraade ved at overlade dem den væsentligste Andel i Skolevæsenets Administration indenfor de enkelte Kommuner, til Dels i Forbindelse med Skolenævnene, ikke gøre noget Indgreb i det kommunale Selvstyre, ved hvilket Udtryk man dog, ret forstaaet, har for Øje ikke de til enhver Tid i Kommunalbestyrelsen indvalgte *Medlemmers* Ret til at styre Kommunens Anliggender, men *Befolkningens* Ret til, indenfor visse i Lovgivningen trukne Grænser, at være bestemmende i Ordningen af sine egne Forhold.

Under Hensyn til det nære Samarbejde, som paa mange Maader maa finde